

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

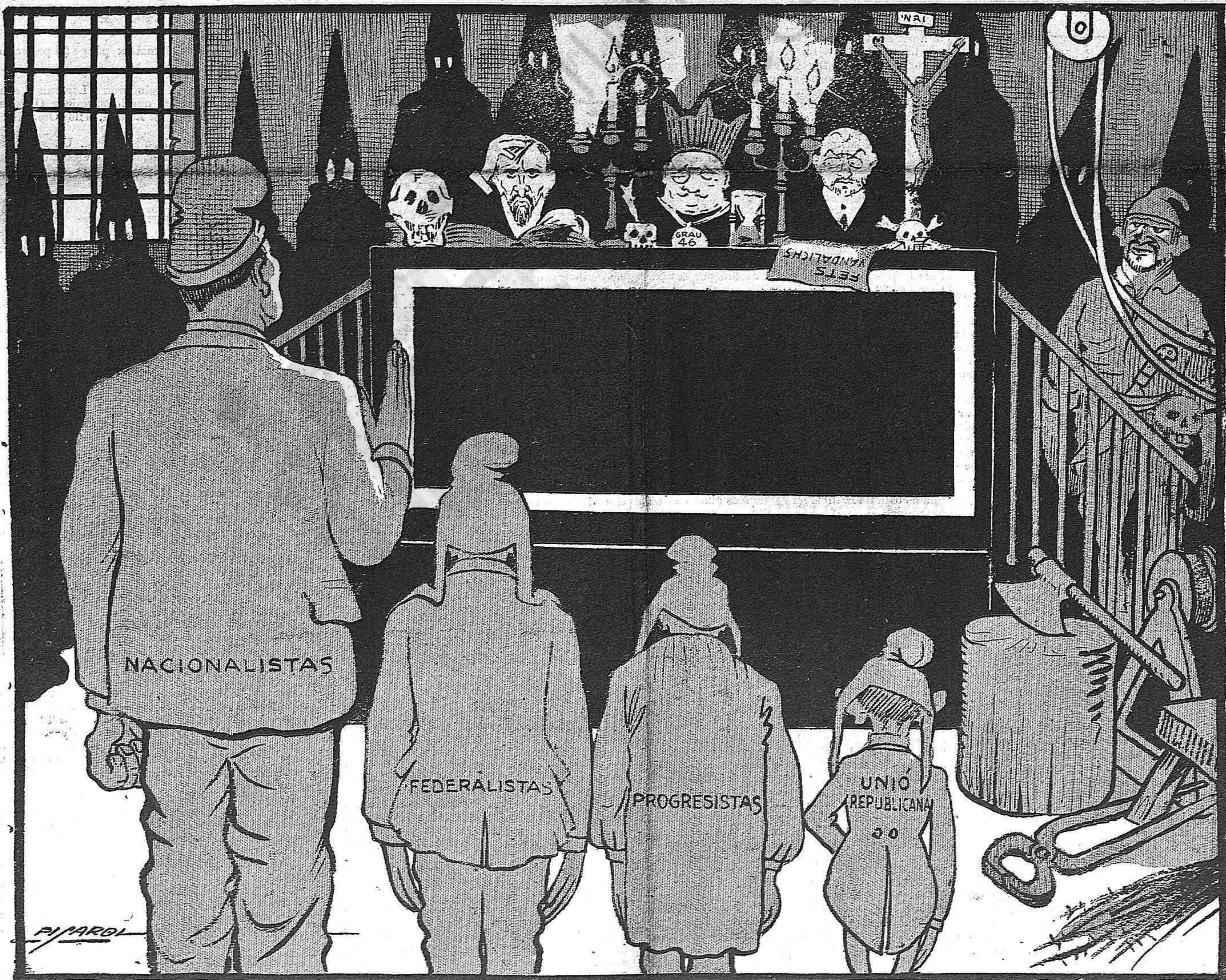
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

A LA SALA D' ACTES DE «LA LLIGA»
La conferencia dels prohoms

EL PRESIDENT: — ¿Voleu formar ab nosaltres una coalició electoral?
ELS INTERROGATS: — ¡¡¡No!!!! Ja 'ns heu ensarronat massas vegadas.

LA SENMANA

BOBRERA encare, pero no per això menos grata al oido, ha arribat del Riff la santa paraula: Pau. Todas las noticias que d' allí 'na venen girar al entorn d' aquestas tres mágicas letres.

El plàcit xerroteig no para. Que les kabilas tal y qual estan disposades a acceptar les condicions que 's ha imposat el general Marina; que á la península de Tres Forcas fa días que no s' ha disparat un tiro; que ahir va haverhi tres juntas de notables pera acordar la pau; que tots els rifenys la volen...

Y, fenomeno curiós, en mitj d' aquest bell concert de nots pacifistas, no faltan diaris civils espanyols que si no segueixen encare predicant la guerra, procuran al menos obstruir el camí de la concordia ab tota mena d' obstacles.

¿A què pot obehir aquesta actitud, ja, per cert, bastant ben dibuxada en certa part de la premsa des de l' comensament de la campanya del Marroch?

¡Se deurá, com algú ha suposat, al afany dels cinc céntims, més promptes á deixarse caure en les caixas dels rotatius quan les coses s' espatllan que no en circumstancies normals y tranquilas?

Nosaltres no ho sabém. Cronistes imparcialis, ens limitém á fer constar que quan al Riff, lo mateix de Catalunya, va celebrar y de la qual el malhumor gallego va sortirne «completament d' acort ab el seu quefe», s' ha observat que ni en Moret parla tant com avans de convocar las Cámaras, ni 'ls seus amics viuen tan terrorisats per la perspectiva de véurelas reunidas.

Hi ha maliciós que dibuen que tot això es conseqüència de la entrevista de don Eugeni y don Segimon, y fins s' atreveixen á assegurar que l' «acort» que entre ells dos reyna se sembla bastant al que de temps immemorial existeix entre gats y gossos. Esperém sis ó vuit días.

Tal com està avuy el tinglado polítich, la solució no pot retardarse gayre més.

PIF-PAF

Nosaltres, no

La Lliga ha invitat als elements que componen la esquerra catalana á una intel·ligencia electoral en les pròximes eleccions. A l' hora qu' escribim aquestes ratllas no sabém la resposta definitiva que haurán donat els organismes republicans que integran l' esquerra; nosaltres, que figuren entre els elements esquerrans encare que no estiguem afiliats á cap fracció determinada, com no hem d' obehir á cap altre disciplina que á la de la nostra conciencia podém avansar la resposta. Y la nostra resposta es ben catègorica: nosaltres, no.

La Solidaritat fou un moviment patriòtic que va naixer spontani quan les circumstancies varen reclamarlo. Actuà, y cumplerta sa missió deguit despareixer. No'ns penedim d' haver contribuït á ella com á uns de sos més fervents partidaris, pero no volem contribuir avuy á fer una estúpida aliansa que resultaria una caricatura ridícula d' aquella grandiosa Solidaritat.

Quan no'ns allunyavam de les dretas els poderosos motius que fan apartarnos avuy d' elles ab horror y ab fàstic, ja forem partidaris d' actuar sols, ben sols, els elements esquerrans, y tres lluitas en qu' hem pres part han constituit tres brillants victòries. Fóra, donchs, una torpesa que no tindria perdó del poble, acceptar pactes deshonrosos ab elements á quins per vergonya hem de girar la esquena; per sentiment, per deber y pel bé del poble, les nostres miradas de simpatia van als elements que á nostra esquerra defensan honradament la bandera radical y lluyant pel triomf del socialisme.

Y no'ns espanta que la corporació popular caygui en mans d' uns elements que volen pintar-nos alguns, accentuant la notá esgarrifosa, com á nons bárbes qu' han d' entrar á saqueig á cá la Ciutat. Entrar al Ajuntament aquells que designi lliurement el sufragi popular, y si acás algúns poch escrupulosos abusen de la bona fe del poble pera portar al Municipi á vividers desavergonyis que vulguin esgrimir l' acta de regidor com á un rossinyol de lladre, ja sabrem tots plegats, dretistas y esquerrans, radicals y conservadors, agafarlos pel clatell y tréurels á la vergonya pública, pera escarmir de pillos y sancions experientia de multituds.

L' esquerra catalana sola y ben sola. Quan els elements que no estiman á Catalunya posin en perill la llibertat ó el bon nom del nostre hermoso tros de terra, ja 'ns trobarem, naturalment, junts ab tots aquells que ab dalit y entusiasme vulgar defensaran la Llibertat. Avuy es la Llibertat la que ha suferit greus ultratges y, naturalment també, sense claudicacions de cap mena, ens trobem junts ab tots els qu' estiman la Llibertat.

A l' una banda, á la nostra esquerra y ben apropi nostre, els abnegats y els passionalis que obeheixen á un home; á l' altra banda, á la nostra dreta, y ben lluny de nosaltres, el fanàtichs y els pràctichs que obeheixen á la reacció; nosaltres, els que serebam trallàper per la Llibertat y per la República, els fondament radicals y fortament lluytadors, els partidaris de l' acció sense estridencias, els que sentim solsament adoració per l' Ideal, sols, ben sols, al vol de la bandera hermosa, què deu mantenir ben alta l' Esquerra Catalana.

JEPH DE JESPUIS

Entre dues afirmacions

INDUBTABLEMENT. Estem en una altra ocasió decisiva pera la marxa del catalanisme. I la nostra esquerra ve a esser avui l'àrbitre de les noves orientacions. Per què? M' explicaré.

Mai havia estat més estat qu' avui la condició de centre, de partit central, que vaig assignar un dia a la nostra esquerra com a caracterisació política. Aquesta condició depèn de dues circumstancies. En primer lloc, de la massa, perquè la massa està constituïda sobre tot per la petita burgesia ciutadana, p' el botiguer, p' el menestral, per la casta intermedia entre el gros propietari i el treballador; aquesta petita burgesia es republicana sola per tradició, perquè ha rebut l' herència del color republicà que tingueren els pares quan, humilment, començaren el negoci a l' ombra de l' ideal rudimentari empapat de plebèu romanticisme polític. En segon lloc, la nostra esquerra es central perquè les seues minorias dirigents i selectes són (com jo mateix, i així no hi haurà ofensa pera ningú) universitaris, intelectuals masss adherits encara al llibre, am la flaire del darrer volum doctrinal obert...

Aqueixa qualitat intermedia o de centre posa avui en les nostres mans la balança de Catalunya. Segons sia la nostra voluntat, segons aon s'inclini la nostra aliança, el pervenir serà més ràpid o més difficultós, ja que, de totes maneres, el pervenir serà.

Però si, d' una part, nosaltres som avui els àrbitres de la nova situació, d' una altra part aqueixa insecurities de color propia de totes les modalitats intermedies, aqueix gris terol, comuniquen al nostre partit una absoluta indecisió de conducta, traduïda en tot. Ja s' ha fet notar que l' indecisió es la nota general de l' esquerra solidaria desd' els fets de juliol. Jo dic que la meteixa indecisió caracterisa tota l' història de la nostra fracció desde que va constituir-se. L' aliança Maura-Cambó i el seu fruit visible el projecte d' administració local, no desperten, en molts homes de la nostra esquerra, el recel que podia esperar-se. Semblava que per part de l' esquerra solidaria hi havia, tacitamente, aquesta norma de conducta: «Diu que som uns passius qui desorbem l' activitat de les dretes; i bé; no volem que's digni mai que nosaltres ens hem opositat a l' obra del primer govern qui ha volgut complaure Catalunya iniciant reformes autonòmiques. No creiem en el projecte d' administració; es més; hi trobem reformes anti-democràtiques; però... tal volta en el fons serà un benefici pera la causa catalana. Ara, per molt temps, ens toca esperar. Ja vindrà el nostre dia, i aleshores parlarem, obrarem... Catalunya estarà per avui somesa a una hegemonia de les dretes. La nostra hora no es arribada.» — La meteixa victòria darrera obtinguda en les eleccions municipals va esser una sorpresa p' era els vencedors. I després... la terrible pregunta què farem va presentar-se a tots com l' intimació d' una responsabilitat. Nosaltres, ja era un cliché: no seiem res. Cal dir que aquesta pregunta, què farem, al moment de constituir-se la Solidaritat ja va esser formulada implicitament com a demandant on podia condiri-nos aquell bloc essencialment negatiu o de protesta, integrat per agrupacions qui s' odiaven de mort.

La Solidaritat era negativa perquè el seu fi primordial era un gest energic de protesta contra un poder executiu capaç de presentar la llei de jurisdiccions i un poder legislatiu capaç d' aprovar-la. Per això la Solidaritat, com era essencialment *teatral*, va cumplir el seu gran fi el mateix dia de l' esplèndida manifestació qui desfilà per davant la Ciutat el 20 de maig.

En quant a l' afirmació autonòmista, no hem d' oblidar que mai podien sentir l' autonomia com una meteixa afirmació política els qui la veien, a la manera carlina, com un reste tradicional d' antic règim, com un refugi de la religió i de la velluria perseguides, i els qui la veien, a la manera federal, com un medi de fer efectiva la sobirania del poble català i la seua excepció en la comunal incapacitat espanyola pera la democracia. Per això l' autonomia no passa d' esser, en el programa solidari, una vaguetat. Bé s' va veure tot seguit qu' un govern conservador volgué sortir a camí, en l' administració local, a la demanda autonòmica. I es que l' autonomia, per naturalesa, es cosa ligada amb els interessos de la llibertat individual i no pot esser separada d' ells. Una autonòmia a costa de la llibertat es la més absurda de les paradoxes.

L' esquerra solidaria, doncs, estreta i ofegada entre l' afirmació tradicionalista, francament anti-revolucionaria, de les dretes, i l' afirmació francament revolucionaria del radicalisme, havia de resultar una timideza gris. Si, per un costat, la qüestió religiosa era inhabilitat excluïda en els programes i discursos del nostre partit, per altra banda se sentia, envers la revolució, una repugnància d' ateneistes o una por nascuda del perill de causar danys als interessos materials, o sia de sacrificar la botiga a la ciutat, o, si voléu, la Ciutat exterior a l' interior. Aquesta es la veritat.

I, tot de cop, la revolució va sobtar-nos. La revolució era un accident imprevist, dins la nostra escola, atacada d' intelectualisme. Ja ens havíem acostumat a considerar la revolució com una antiga romàntica, impropia dels nostres dies. Ja ens havíem acostumat a veure en les bravates radicals uns tòpics inofenciosos de la retòrica a l' us de les masses. I varem haver de tenir això tan terrible, una opinió; una afirmació categòrica; un sí o un no. — Va esser un no...

Tots ho recorden. Els nostres regidors, malhauradament, varen votar la protesta redactada p' els regionalistes, com més tard ells mateixos, enemics de la guerra africana, enemics de tota guerra oficial, varen associar-se al júbilo per la presa del Gurugú...

Desd' aquestes pàgines, vaig fer constar, com podia, la meua disconformitat amb el vot anti-revolucionari. Jo no votaria... què diré? ni tan sola votaria per Catalunya, si aquest vot me fos imposat per coacció, per força. I ells votaren. I el govern, qui tan empàticament havia parlat d' autonòmia municipal, de llibertat p' els Ajuntaments, va fer pesar la més intolerable de les coercions p' recabar la protesta contra els fets de juliol. Volia concitar-se la conformitat oficial de les esquerres perquè sentia

bé que la fallida revolucionaria seria ben aviat convertida en impuls gloriós, i's tractava de recabar un testimoni contra el pervenir...

Més el pervenir es arribat. I ens es precisa netjar-nos, amics meus, d' aquella taca. Ens cal, d' una vegada, esser categorics, fins i tot en l' acceptació o el rebuig del procediment revolucionari com amediultim pera l' obtenció del nostre ideal.

Miréu la situació. A la dreta nostra, tot afirma. A l' esquerra nostra, tot afirma també. I nosaltres sumes, indecisos, entre uns i altres, entre un sí i un altre sí. Decidim-nos. A mi, certament, no'm cal, perquè ja fa temps que ho he fet. Permeteu-me creure que si la meua ja antiga tasca peca d' alguna cosa, no es certament de tebió en el colorit ni en les afirmacions.

En aquest periòdic se parla, el darrer dia, d' unions amb els socialistes. Tot lo que jo he dit a Barcelona, tot lo que hi diré encara, probablement ben aviat i de viva veu, tendeix an aquella unió salvadora, única qui pot proporcionar una massa conscient i forta a la nostra cooperació. Més pera lograr tal fi, la fórmula única es aquesta: aserçió categòrica, coloració intensa, modalitat positiva. Afirmació.

GABRIEL ALOMAR

bon abdómen, no ho dubtin els nostres burgesos, may porta á la revolució. Els revolucionaris son homes primis y biliós, y en Lerroux té massa carn, pera pujar á un banch com en Desmoulins y donar al poble les escarpelles verdes que assaltaren la Bastilla.

TRES senmanas faltan no més per les eleccions de concejals; tres senmanas que deuen ser profitades seriament si es que 's vol que les forces de la esquerra acudeixin á las urnas unides y disciplinadas y poseïxen d' aquella fé qu' es en tota mena de lluitas penyora segura de victoria.

Aquests días se parla molt d' entrevistas, de plans de batalla, de repartició de llocs. Fins se citan noms y, més ó menos vagament, se confeccionan candidaturas.

Endavant... Tacte y seny: no'ns necessita res més. Tot lo que sigui trigar per Catalunya, per la Democràcia, per la Autonomia y per la República serà vist per nosaltres ab vera simpatia y sincerament apoyat.

Hi ha entre 'ls diaris lerrouixistas una armonía que encanta.

Vejis la mostra:

«El Progreso del diumenge, al fer el programa de la entrada del caudillo:

«Como el señor Lerroux se dirigirá á pie á la casa particular...»

El Liberal del mateix dia, donant compte de l' arribada:

«Quince minutos después de haber llegado el expreso montaba en el carroje el señor Lerroux...»

«El señor Lerroux pudo montar en su carroje...»

«El coche se puso en movimiento...»

«El carroje en que iba el señor Lerroux...»

Ara sólo ens queda un dupte.

Al parlar El Liberal ab tanta insistencia del cotxe del caudillo, jho fa simplement pera posar la veritat en son lloc... ó ab la santa intenció de fer quedar malament al Progreso?

¡Vajin vostés á saber!...

¡Son tan especials aquests entrañables corregidores!

Un altre retallat del mateix panyo (el panyo de l' armonía):

«El Progreso:

«En Mora la Nueva saludaron á Lerroux el concejal Puig de Asper, los queridos amigos Olivella, Fuster y el redactor de El Liberal, señor Oteiza.»

El Liberal:

«En la estación de Mora la Nueva... Un grupo se acerca al tren: el joven concejal Santamaría:—Imposible verle... Viene malo... Descansa...»

Y aquells homes, alguno de los cuales ha hecho leguas á pie per caminos impossibles en la noche obscura pera ver un instantáneu á su caudillo, ni protestan ni se ofenden.

Y' comprén.

Aquí 'ls únichs que resultan ofesos son la pobla veritat y 'ls drets dels humils.

Acompanyat de la seua apreciable familia, ahir deguit embarcarse de retorn á Montevideo, sa residència habitual, nostre bon amic el doctor D. Francisco Suñer y Capdevila, qui, com ja saben nostres lectors, ha passat á Catalunya una llarga temporada.

Li desitgem felic viatge y li envíem ab aquestes línies una estreta abraçada, expressió fidelissima del carinyo que en aquesta casa's professa á tan excellent amic com entusiasta republicà.

El duch de Tovar, governador de Madrid, ha presentat la dimissió per qüestions meticulosas: diu que un governador de Madrid no es altra cosa que un titella que s' ha de moure com als altres convinti y que està per dessota de tothom, á la mercé d' un inspector de policia de quinta, sexta ó séptima classe.

Aquesta dimissió, encare que de moment no ho semblava, ha conseguit preocupar á n' en Moret, que's veu ab dificultats p' trobar un substitut á n' el duch de Tovar, puig com es molt natural, no tothom hi està conforme en servir de ninot, encare que s' ui ab el sou y el nom de governador.

Val á dir que en Moret pateix perque vol... Qualsevol, en el seu lloc, pensaría ab en Crespo Azorin.

Quan l' Emilià Iglesias estava pres, la seua senyora va anar á casa de n' Junoy y ab llàgrimas als ulls demanarli que fes passos á fi de que l' lloch-tinent de don Alejandro reconquistés la llibertat.

En Junoy, cor obert fins ab els que més l' han insultat, va fer passos, va entrevistar-se ab el capitán general, y l' Iglesias va esser posat en llibertat l' endemà mateix.

Ara bé: el dia següent surt El Progreso, dona las gracies á una pila de gent—escribint els noms—pel seu interès per la llibertat de l' Emiliiano, y no té una paraula d' agraiement per Barcelona.

«Per quin motiu? Potser l' interès del partit no ho permetia.

Però, seyors, zahont som? ¡Tan poca dignitat hi ha que fins en un cas com aquest s' ha de regatejar?

Els catalans tenim un adagio que comensa així: «Fes favors á... y que acaba ab un parell de cossas.

Ja som un

Que visqui forsa pera disfrutar del món y del sou que portava sota l' aixella.

Per cert que ipobra criatura! no sabem pas si podrà resistir la càrrega que de bon anduvi li posan.

Se diu: Dolors, Victoria, Felipa, Lluïsa, Mercè, Carlota y Eugenia. Y cap més nom, per ara.

Deurà celebrar els días el primer de novembre, festa de tots els Sants. Així, al menys, convindrà per enllistar y estalviar gastos.

Aquests días han estat días de prova. Ab motiu de la ditzosa pensada d'en Cambó de tornar anar ab Solidaritat á las eleccions, molts s' han vist obligats á consultar la roda de la fortuna.

A n' ell, la primera vegada que va cloure 'ls ulls y va donar quatre voltas ab el dit sobre l' esfera numerada, l' oracle li va respondre:

*Da tu pérdida al olvido
con santa resignación,
que en la presente ocasión
Venus lo da por perdido.*

Errada! En Cambó no s' hi podia conformar ab una resposta així, y després de creure que havia trobat la solució ab la seva pensada de solidarizar altre cop al poble, va tornar á provar fortuna y Mars li va respondre:

*Muchos días de bonanza
lloverá en el seco estío
antes que tu desvarío
logre tan dulce esperanza.*

¿Era possible tanta contrarietat? No podia avernihi, y sense fer cas de Mars va convocar la reunió del diumenge á la Lliga. Ell no sabia que en Lluhi també havia fet la seva consulta y l' oracle, amatent, li havia respost:

*Por tu desdicha fatal
te destina aquí la suerte
un enemigo, y advierte
que es un temible rival;*

y que, després d' un avís així, tothom se corda l' americana quan ha d' anar á un lloc perillós.

Resüm de tot això: que 'ls plans de 'n Cambó han anat de catell tal com Mars li havia dit, y que ara no li queda més remey que resignarse y esperar que 's compleixi l' trist vaticini que Sur va dirli quan després de fracassades las gestions va tornar á interrogar l' oracle:

*El signo que te domina
aprueba tu noble invento,
y entrardás en un convento
á servir en la cocina.*

Res: la planeta de l' home!

No sabem fins ahont serà cert això que corre per Barcelona de que, en Durán y Ventosa està disgustat ab els seus companys de consistori. No creymen que 'fet senzillissim de no haver posat sofa la placa que en honor del seu pare va colocar-se días passats á la secretaria de l' Ajuntament, y que diu: «El ayuntamiento de Barcelona al que fué su secretario don Manuel Durán y Bas, l' aditament: «Padre de don Luis Durán y Ventosa», que diuen que aquest hi volta, pugui haverlo molestat tant.

S' ha de fer carrech de les coses, senyor Durán y Ventosa!

Els conservadors monàrquichs de Barcelona, presidits per en Boladeras, han anat á Madrid á visitar al Rey y an en Maura.

Els conservadors?

—Sí

—Tots?

—Tots.

Noy! Digui que á Madrid las fondas no's devian entendre de feyna!

Fugi, fugi, romanserol! Si tots cabian en un departament d' un cotxe de primera, y això qu' en aquest departament encara hi anava un viatjant de comers ab ynyt caixas de mostruar!

No pot negarse l' esplendidesa dels nostres burgesos. Unas quantas noyas de casa bona que en una cosa ó altra han d' entretenir-se, han organiat una recàpta ab el fi lloable de que 'ls soldats catalans que lluytan á Melilla celebren un Nadal un xich passador.

Han publicat ja una llista de cantitats y articles rebuts á tal fi, y entre moltes altres coses que 's presten també á comentaris, hi ha la disbauxa d' un senyor que regala... *álbums de vistes de Barcelona.*

Això es' esplendidesa!

No més que l' fi benèfich estava en que 'ls soldats passessin: un Nadal un xich felis, y un obsequi de vistes de Barcelona á un soldat barceloní que sigui á Melilla, es molt natural que en lloc d' alegrarlo l' entristeixi, porque començará á recordar els seus afectes, tot lo que ara es tant lluny d' ell, desitjant tenir-hi tant á la vora, y adén, alegria!

No podem comprender l' idea que ha mogut á n' aquest senyor, al fer aquest obsequi. Perqué sempre seria millor donar l' import, sigui poch, sigui molt, de lo que pugnien valer els tals àlbums...

Volvihi jugar qu' es editor y ara se li presenta una bona ocazió pera treure nosas de casa?...

No pot negarse l' esplendidesa dels nostres burgesos!

PORT-BOU, 15 novembre 1909

Després de quaranta días, próximamente, de desterró en las poblacions aragonesas de Fraga y Barbastro, tornen á tenir entre nosaltres als bons amics y estimats companys de causa, senyors don Rafel y don Joseph Torella. L' arribada de dits senyors, fou una de las més emocionants manifestacions de simpatia que s' han fet en

aquesta localitat; casi tot el veïnat se trobava á l' estació del ferrocarril el dia de l' arribada y tant promte l' tren sortí del túnel per entrar á l' agulla del andén, allí fou un deliri de aclamacions y de aprestats abrazos á nosaltres companys, que no's cansavan d'elogiar la noblesa observada ab ells, dels veïns de Fraga y Barbastro y elements oficiais de les mateixas.

Així se feren grans festas, balls, concerts y serenatas, en obsequi als senyors indicats, en el hermos Casino Espanya, y altres demostracions en que s' hi barrejaren los corresponents brindis, tots encomiàstics á l' oportuna arribada de la democracia nacional y de las personas que han contribuït á la prompta lliberació de nosaltres amics que per modestia y interpretacions no cito. *Visca la llibertat!*

SAMPEDOR, 16 de novembre de 1909

Tením á Sampedor una desvagada senyora carregada d' un tant rabiós fanatisme, que fins traspassa 'ls límits de l' exaltació, y tant està preocupada per la salvació de las ànimacs dels altres, que es ben seguir descuyant il·lustratamente la seva. Res ens importaría tot això si no afeclasses personalment al qui escriu aquestes ratilles y als seus.

Al mateix temps, de cap manera voldríam que certa persona investida d' Autoritat y que gosa de tot el prestigi devant del poble, no sortís ab compromisos, qu' es lo que li procura la desvagada senyora ab sus follar grosseries.

Si s' fa menester, un' altre dia parlarem més clar, ¿Està entès?

GIRONA, 15 novembre 1909

A fi de arbitrar recursos per auxiliar degudament als soldats y classes de tropa que arriban ferits ó malalts dels camps de Melilla á questa província, va tenir lloc ahir diumenge, una escollida *becerrada* organizada per una reunió de joves aficionats, de la ciutat, capejant, banderolejant y matant á quatre ben plantats badelets de un any y mitj. La entrada fou bastant més de mitja y segons noticia quedrà un benefici l'iquit de unas mil pessetas que serán en poder de la Junta de damas, que componen varias distingidas senyoras de la localitat,

La tarda fou divertidissima, y la quadriga de aficionats, que quasi tots els ho feyan per primera vegada, se portaren bastant be, y superiorment els espasas, don Carles Gómez y don Rafael Giménez; y no tant los senyors Medrano y García; tots reculliren merescuts aplausos y felicitacions, per la beneficencia del acte.

El matí del mateix diumenge, tingué també efecte una questació pública, organizada per Creu Roja, á fi de recullir metallí per igual motiu que la funció benèfica esmentada en el pàrrafo anterior.

MONISTROL DE MONTSEGUAT, 15 de novembre

Segons sembla, l' última carta d' questa vila, publicada en LA CAMPANA, ha tret de fogó als nostres botiguers; doncs tan prompte varen enterarse, pel seu contingut, de que l' poble se prepara novament á darlos la gran palissa del sicle, el massa conegut quarteto dels Xina, Rosendo, Ramonet y Tuyetas va convertir-se tot ell en camas per anar á trobar la Autoritat y demanarli que 's permetés tenir una reunió, ab el fi de tractar els trabals que devien posar en pràctica per contrarestar la candidatura que no 's deixa falsificar els aliments, sisar en el pes y en la mesura y que 's aplascons de debò quan els atrapa defraudant els fondos del Estat.

Aquesta noticia ens ha fet esclarir una gran riallada, ja que temíem la complerta seguretat de que, al anar ella á las urnas, obtindré una derrota tan estrepitosa que no 's deixarà mai més ganas de tornar-se á presentar.

En consta que per arma de combat esgrimeixen els enredos més indignes, qu' á la seva hora serán posats en coneixement de tothom y que aquests mateixos han de servir per ensorrallos definitivament.

DON SEGIS NO SAB QUÉ FER

—Jó necessito recursos, els necessito volant; però d' ahont haig de trureus? ¡Calla!... Las Corts me 's darán. Si; no estich per més romansos; soch l' amo y ho puch ben fe. Una dia d' aquests, las obro, i vaya si las obriré!

Ab tot, bi ha que obrá ab cautela. ¡Y si en Maura, per amich que d' amagat se 'm fineixi, m'arma allí algun embolic! ¿No fóra ina víva llístima que 'm succeixis un fracàs per questa tonteria?... Nada, no las obro pas.

Pero... els meus temors son necis. Duenyó de la situació y autorisat per tancarlas en cas de rebelió, ¿qui m' impedeix arriscarmhi y, si 'l cop no 'm sortis bé, dà un tom á la clau, y llestos? Està dit; las obriré.

Sin embargo, l' Alvarado, que ha llegit els grans autors, diu que per crear recursos no 's necessitan las Corts. Y l' Alvarado es un sabi de bona vista y molt nas, y quan ell així s' expressa... Vaja, no las obro pas.

El mal es que, si m' arroso, la gent creurà que tinch po, y hauré d' aguantar les bromas que 'm farà l' oposició, y 'm tractaran de veleta y fins algun trapacé dirà que he enganyat al poble. No hi ha mes; las obriré.

Pero ¿y si una volta obertas venen aquests catalans y ab proposicions y esmenas me deixan lligat de mans? ¿Y si en Rodrigo Soriano comensa á fé l' baladre y promou algun conflicte?... Cá, cá!... No las obriré.

No obstant, presidint en Dato, qu' es xicot que d' això 'n sab,

y callantse en Romanones las mil cosas que té al pap, obrir las Corts fóra un acte que á mi 'm faria un gran bé y aumentaria el meu credit... Si, senyor; las obriré.

Mes, ¿qué hi dirá en Canalejas? Y en Montero ¿qué fará? Y l' amich López Dominguez de quin modo s' ha pendrá? ¿Y en Gasset? ¿Y en Sanchez Toca? ¿Y tot el meu requeté?... Ay, quin cap está posantsem! Francament, no sé qué feli...

C. GUMÀ

Reaccionaris tots els que las varen publicar? El Diluvio té la paraula.

[Zzzzt!... Ven' aquí l' autor de *La Mare eterna* partit telegràficament en dos.

Diu *El Imparcial* de Madrid en un parte de Barcellona que li envia el seu correspolson:

Entre los acuerdos tomados por el Ayuntamiento figura el de que vayan á Valencia un concejal y el autor dramàtic don Ignacio Iglesias.

¡Han vist?... El diari de mayor circulació de Espanya encara no sab que l' Iglesias y 'l concejal que ha anat á Valencia á la festa de la coronació de'n Llorente son una mateixa persona!

—Amos, á ver. ¿Quin es l' impossible més gran qu' existeix?

—El que un periodista madrileny s' arriba á entrar de la cosas de Catalunya.

L' eminent Lombroso, mort no fa gayre á Torino, ab tot y els seus 73 anys y las seves xacras, encara escrivia fa pochs mesos paragrafs tant sustanciosos com el següent, que copiem de *La Provincia* de Mantova:

«Un abogat, un polítich, un home de carrera qual-sevol que no vegi un enemic en el Vaticà, ó traeix á la ciència y al poble ó es un imbecil.»

Ven' aquí un que, sense ser *Sastre*, també coneixia el panyo.

En Sol y Ortega diu qu' espera jurar el càrrec de diputat pera fer engranjar á n' en Maura sobre 'ls successos de Barcelona.

Quinás ganas de fer perdre miserablement el temps...

Sobre aixo ja ha parlat prou don Antoni, ó, millor dit, han parlat els fusells y las reixas per boca d' ell. Després de tot aixó, donch...

Pobre Maura, ¿qué ha de di, com no siga: *la metí?*

Diu que, fresquèt y aixerit, el sagaz Montero Ríos ha arribat, per l' H, á Madrid. ¡Ay, pobre Moret, els brios, com se t' haurán aygualit!

Al arribar en Manelet de Portugal á casa seva, la bona mamá li preguntarà:

—Qué has vist, fill men? ¿qué has vist á Espanya?

Y el noi, com si ho sentissim, li respondrà:

—Uns sabres més lluhents!

Y es natural que aixís contesti.

Com que tot li han ensenyat á través del batalló de la Mort...

Llegint:

«La Lliga Regionalista ha obert las seves oficines electorals...»

Per lo que han de servir!

Val més que las tanquin, ara que, sobretot pels regionalistas, comenza ja á fer fret.

500,000 pessetas ha costat el servei de vigilancia realitzat á Madrid durant els tres días que hi ha estat el rey de Portugal.

500,000 pessetas! y pensar que pera enviar quatre quartos als soldats que lluytan á Melilla ó socorrer á las seves famílies, s'han d' anar reunint de céntim en céntim, ensenyant á tot el món las nostres miseris.

A Palma de Mallorca vólen fer un monument an en Maura. Davant d' aquesta prova de mal gust, els aconsellén que encarreguin l' estàtua an en Querol y el pedestal an en Falqués.

Y que el dia de la inauguració en Pirozzini llegi una memòria.

Dihen de Valencia que en Crespo Azorín vol ferse de la política.

Mal fet. Un home com en Crespo Azorín de cap manera hauria de dormir-se sobre los laures.

Vaja, no 'ns podém queixar. Ja están triats els noms que 'ls barcos que 'ns construixen portarán. Després direu que 's fan las coses poch...

Per cert que 's veu que donant noms als vaixells que encareix 's han de començar, s' ha pensat en Calafunya, cosa que sempre es d' agrair, perque si alguna vegada han de venir al nostre port pels motius que altres cops havíen vingut el Pelayo, el Murmanceria y el Carlos V entre altres, sempre serà de més bon veure que vinguin els que portin noms de casa.

Hi haurà un acorssat que 's dirà don Jaume el Conquistador, un cassa-torpillers que 's dirà Requesens y un canonier que 's dirà Zaya.

No més faltarà un guarda-costas que 's dugui Tucas y un creuer que 's dugui Treseta. Que 'ls soldats de marina duguin barretina, que per projectils llenxin ametllas d' Arenys y que las màscars de popa —podrian posarnsi, posats á fer concessions— siguin celebracions catalanas: en Martí y Julià, en Cambó y Batlle, en Vila del Sol, en Marial, en Sanllehy, etcétera, etc.

Fins ara 'ns pensavam que á l' Ajuntament no més n' hi havia un de poeta: l' Ignasi Ig

Tot progressa, tot se perfecciona, tot se humanisa

Com se cremaven els convents l' any 35.

Com se creman ara.

Sí, en Vinaixa se 'ns ha presentat baix un nou aspecte. El coneixiam per això, allò, lo altre y lo de més enllà, pero no com á poeta.

En aquests dies gloriosos de la seva revelació, nosaltres, ab alegria, omplim la copa y l'aixequém, entussiassmats, porque ell l' apuri.

La sort es á voltas irònica, d' una ironia que 's clava endins com un punyal.

Ara s' han sortejat tres regidors que han de cesar pels districtes III, VII y VIII. El poble que va elegirlos se n'hauria vist un bull, per una causa ó altra, d' haver de senyalar quines eran els indicats. Pero la sort, mestra de pobles, ab un ay treu de l'apuro á Barcelona y en senyalá, inexorable, inapelable, infalible, tres: en Verdaguer y Callís, qual nom va sonar ara de poch per certas declaracions en el procés Ferrer; l' Anglés, el que tanta celebritat als cansà quan anà al Congrés diputat per Barcelona, y qual celebritat no li valgueren precisament els seus discursos *tortoses*; y en Roca y Roca, del qual no volèm parlar, però al qui una carretada d' anys el privan d' exercir l' acció enèrgica y perseverant que cal pera esser regidor de Barcelona.

¿Voleu tría més ben feta?

El mal es que 'poble, que no las entén las ironias de la sort, serà capás de tornar á votar als senyors Verdaguer y Callís, Anglés y Roca y Roca.

En aquest cas, molt serà, per xó, que la sort, fent una rialla inacabable, no 'ls sigui adversa y els tiri á l' aigua.

Una comissió de personatges de Vich ha gestiona del Gobern la celebració del centenari d' en Balmes.

Y en Moret, qué ha dit?

Com qu'ara no té diners, en Moret s' ha limitat á preguntar á l' Azorín, el pequeño filòsofo, ¿qui era aquest senyor Balmes? y á contestar á la comissió: —Bal més qu' esperin un altre centenari...

Al conte de Romanones me l' han fet grande d' Espanya...
Totas las nostres grandes coixean d' alguna banda

Entre promeses:

Ella.—Suposo que si no t' poguessis casar ab mi te matarías...

Ell.—Es lo que faig cada vegada que'm trobo en un cas semblant.

fogona, Hans, Nick-Cartró, y Joseph Testagorda (a) Ciclista: Poch ó molt, un dia ó altre.

Caballers:—Pere Cortacans: Perque realment no están bés, ó perque no 'ns convenen, ó senzillamente perque no 'ns agradan. De las tres rahóns, trishi la que vulgui.—Ramón Valls: Entre 'ls pensaments, n' hi ha un que m' agrada y li publico aquí mateix:

¡El quint, no matar!... Molt bé!...

¡Pero el QUINT va s' en Ferré!

No está mal, no...—Ludvig: Effectivament, aixó s' ha dit de trenta mil maneras.—Un poeta jove: No es prou de bromas.—Pep Cistellé: La forma no pot anar.—Domingo Ribas: Donchs no vá, no sevnyor.—Pere S. y M.: Pere l' Almanach es tart, y ho sento.—Pep Sistachs: No serveix.—Xirinola: *Idem de tiendo*.—M. Noel: Rebut y gracies.—Maco: Fent xaradas, ja m' agradas; pero iay, escribind petons, me desfás las ilusions!...—Xiela Adosnat y Serraf: Aixó ho han dit cent poetas abans que vosté, ab la diferéncia que ho han dit millor.—Víctor Canigó: Es tant poca cosa!—A. G. Frare Llántia: La poesia, ben retocada, seria passadora. Tal com està, no.—Iscle Mas Carregat: Ho transmetém al interessat, pero si té á bé contestarli.—Kleper: Ho tindrém en compte.—R. M., J. F., y F. G.: No es possible, per varias rahóns.—M. S. M.: No 'ns resulta.

SOLUCIONES

A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

1. XARADA.—*Du-ro.*
2. Id. II.—*Ea-mo-na.*
3. Id. III.—*Mo-re-na.*
4. ANAGRAMA.—*Mag-i-Maig.*
5. SINONIMIA.—*Rosa.*
6. ROMBO.—*S
C A P
C A B A L L
S A B A D E L L
P A D R O
L L E O
L L*

7. TARJETA.—*Olesa de Montserrat.*

8. CONVERSA.—*Rosalía.*

9. GEROGLIFICO.—*Per enredos un enredón.*

Han endevinat totes ó part de las soluciones correspondientes al número anterior, els caballers: Juan Antich Puquí (Llegidor de *La Esquella*), Ramón Valls, y S. Salvatella.

En un teatro de las afueras s' hi representa un melodrama.

Al final, el primer actor s'ha de tirar al riu desde una roca; pero avuy el tramoyista s'ha descuidat de posar un matalás á terra y, al caure, se sent un gran estrépit que fa esclatar al públic en una soro-losa riallada.

L' actor, sense inmutarse:
—Oh, Deu meu!... El riu està glassat!...

Caballers: Joan Antich Puquí (Llegidor de *La Esquella*), Francisco Rodríguez (a) Paquito, Un novel·lor escrividor, El Noy de la Selva, Dos aficionats al cinematògraf, Pere Cortacans (Llegidor de *La CAMPANA*), Pere E. C. (a) Lo Valent de l' Argentina, Daniel Mayor (Cherta), Jaume de Gracia Poca, y Miquel Garriga: No hi res á pelar.

Caballers: Joseph Sadurní Mas de los Valls, Un Perra-talladi, Ramón Valls, Maco, A. B. (a) Lo Rector de Vall-

AVÍS

Tenim en preparació

L' ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

pera 1910

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.

CORRESPONDENCIA